

Dudás Attila

DÉLVIDÉKI MAGYAR TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK 2010-BEN

Hungarian Scientific Research in Vojvodina in 2010

A Vajdasági Magyar Tudományos Társaság hagyományosan minden esztendőben, november első felében ünnepi tudományos tanácskozást szentel a Magyar Tudomány Ünnepeinek. A 2010. évi volt sorrendben a kilencedik öszsze-jövetel, amely a *Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2010* elnevezéssel november 13-án zajlott le. Mint minden évben, a rendezvénynek 2010-ben is Újvidék adott otthont.

Az évente rendszeresen megszervezésre kerülő találkozó kiváló alkalmat nyújt vajdasági és anyaországi kutatóinknak aktuális, egyéni és csoportos kutatásaik és kutatási eredményeik bemutatására.

A *Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2010* tanácskozást dr. Szalma József akadémikus, az Újvidéki Egyetem Jogtudományi Kara Polgári Jogi Tanszékének rendes egyetemi tanára, a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Társaság elnöke nyitotta meg. A köszöntők során a tanácskozás résztvevőit üdvözölte, és a tanácskozást jelenlétével megtisztelte dr. Pap Endre akadémikus, az Újvidéki Egyetem Természettudományi Kara Matematika és Fizika Tanszékének rendes egyetemi tanára, a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia elnöke, Babity János a Magyar Köztársaság Szabadkai Főkonzulátusának nevében és ifj. dr. Korhecz Tamás, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke.

Az ünnepi köszöntők után két plenáris előadás következett. Elsőként dr. Kasztori Rudolf akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja tartotta meg *A szennyezett talaj fitoremediációja – lehetőségek és korlátok* című előadását. Őt dr. Prugberger Tamás professor emeritus, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara Munkajogi és Agrárjogi Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia doktora követte *A lakossági és az előállítói „fogyasztással” összefüggő jogügyletek társadalompolitikai és jogi problémái* című előadásával.

A plenáris előadások után a munka szekciókban folyt, előbb a társadalomtudományi, majd a természettudományi témájú előadások hangzottak el, amelyek

tudományos szakterületek szerinti beosztása nem bontotta meg a tanácskozás plenáris jellegét.

A társadalomtudományi szekció keretében több mint húsz szerző vett részt referátummal a jogtudomány, oktatásügy, történelem, kisebbségpolitika, könyvtár- és levéltártudomány, illetve más tudományágak területéről. E szekcióban a következő referátumok szerepeltek: dr. Pákozdy Csaba (adjunktus, Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Európai és Nemzetközi Jogi Intézet): *Kisebbségvédelem az EBESZ Kisebbségi Főbiztosának ajánlásaiban*; Majtényi Markovics András (okleveles jogász): *Egy kisebbségi (szerzett) jog kialakulása – az Újvidéki Rádió (és Televízió) példateremtő szerepe a médiajog terén*; Hege-dűs Dévaváry Katalin (PhD-hallgató, Belgrádi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Kulturológiai Szak, német nyelvtanár a Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán): *Söpörjük a szőnyeg alá!? Pedofília a világi és az egyházjogban*; dr. Tóth Lajos (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar): *Nemzeti önismeret, önbecsülés, nemzettudat*; Bálint István (nyugalmazott újságíró, Magyar Szó, publicista): *A nemzeti identitás válsága*; dr. Pál Tibor (egyetemi docens, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *A „királynő tábornoka” – 300 éve született gróf Hadik András*; Stojkovski Boris magiszter (egyetemi tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *Egy bizánci könyv a reneszánszi Bácsón*; Uri Ferenc (nyugalmazott történelemtanár): *Csúrog, a magyarság második betelepítéséről (1873)*; Mezey Zsuzsanna (levéltáros, Vajdasági Levéltár): *Az 1944–45-ös vajdasági atrocitások dokumentumai a Vajdasági Levéltár fondjaiban*; Szedmina Livia (PhD-hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Irodalomtudományi Doktori Iskola, Amerikanisztika Szak, angol nyelvtanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola): *Nagy utazás – az ír–amerikai delegáció írországi látogatása 1919 tavaszán*; dr. Somogyi Sándor (nyugalmazott egyetemi tanár, Pannon Egyetem, Georgikon Mezőgazdasági Kar, Keszthely, professor emeritus), Ricz András (PhD-hallgató, Pécsi Tudományegyetem, Regionális Politika és Gazdaságtani Doktori Iskola): *A kreatív gazdasággal kapcsolatos tanulságok*; dr. Petkovics Györgyi (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar), Rác Livia (egyetemi tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar): *A számvitel szerepe a teljesítménymérésben különös tekintettel a lean rendszerekre*; Thomas Éva (PhD-hallgató, Szegedi Tudományegyetem, Irodalomtudományi Doktori Iskola): *Azonosulni, vagy nem azonosulni? A színházi közönség azonosulásának fokozatai vajdasági példákkal*; Lovra Éva (egyetemi hallgató, Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar): *Építészet titóista módra: nemzeti, szocialista és modern (1948–1980)* és dr. Gulyás Gizella (nyugalmazott főiskolai tanár, Pedagógiai Akadémia): *A zentai kriptalakó főhadnagy kalandjai – A nyolcvankilenc éves dr. Szeli István tanár úr köszöntése*.

A természettudományi szekcióban kiemelkedő hazai és anyaországi kutatóink mutatták be aktuális kutatásaik eredményeit a mezőgazdaság, környezetvédelem, műszaki tudományok, fizika, vegytan, valamint az élelmiszeripari technológiák területéről: dr. Kiss Ernő (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Fizikai Kémia és Katalízis Laboratórium), Kiss Ferenc magiszter (PhD-hallgató, Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar): *Hány főtétele van a termodinamikának?*; dr. Molnár Imre (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar): *A fenntartható mezőgazdasági termelés időszerű kérdései*; Matijevics Éva magiszter (szakfőiskolai előadó, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola): *Modern multimédiás oktatás – interaktív tábla*; dr. Petkovics Imre (egyetemi docens, Újvidéki Egyetem, Közgazdasági Kar, főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola), Petkovics Ármin (egyetemi hallgató, Budapesti Műszaki Egyetem): *Az informatika jövője a felhőben van*; Pilipovity Anna (PhD-hallgató, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerészeti Tanszék), dr. Pósa Mihály (egyetemi docens, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerészeti Tanszék), dr. Gaál Ferenc akadémikus (a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Kémia Intézet): *Főkomponens-elemzések kémiai alkalmazása* és dr. Pósa Mihály (egyetemi docens, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerészeti Tanszék), Farkas Zita (PhD-hallgató, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerészeti Tanszék): *Az epesavak sejtmembrán károsító hatása*.

Az említetteken kívül további szerzők jelentették be referátumaikat: dr. Hamza Gábor akadémikus (a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, tanszékvezető egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Római Jogi Tanszék): *Gondolatok a római jog szerepéről a XXI. században*; dr. Samu Mihály (nyugalmazott egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar): *Alkotmányosság és alaptörvény*, dr. Raffai Katalin (egyetemi adjunktus, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, Nemzetközi Magánjogi Tanszék, Budapest): *A Brüsszel I rendelet reformja, különös tekintettel az exequatur eljárásra*; dr. Lehoczky Éva (intézetigazgató egyetemi tanár, Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Növényvédelmi Intézet, a Magyar Tudományos Akadémia doktora): *Talajművelési eljárások gyomnövényzetre gyakorolt hatásának vizsgálata tartamkísérletben*; dr. Rokay Péter (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *Szabadkai Napóleon- emlékek*; dr. Mester Gyula (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka; Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Informatikai Tanszékcsoport); Simon János (PhD-hallgató, Eszéki Egyetem, főiskolai tanársegéd, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola): *Kerekeken*

gördülő mobil robot navigációja a PFM metódus alkalmazásával, Bozóki Antal magiszter (ügyvéd): *Nemzeti kisebbségek Szerbiában – A nemzeti kisebbségek jogállása és vajdasági magyarság helyzete*, dr. Czékus Géza (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar): *Szabadka legrégebbi anyakönyvei és anyakönyvi adatok a pestisjárványról*; Muhi Béla magiszter (egyetemi tanársegéd, Educons Egyetem, Ügyviteli Közgazdaságtudományi Kar, Turisztikai Tanszék): *A falusi turizmus szerepe az Európai Unió és Szerbia vidékfejlesztési politikájában*; dr. Matuska Ágnes (egyetemi adjunktus, Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol-Amerikai Intézet): *A közönségfunkció létrehozásának lehetőségei kortárs Shakespeare-adaptációkban*; dr. Kaszás Károly (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar): *Energia és energiahordozók előállítása, települési szilárd hulladék feldolgozásával – a fenntartható fejlődés szempontjából*; dr. Könyves Tibor (egyetemi docens, Megatrend Tudományegyetem, Bioélelmiszertermelői Kar, Topolya): *Az ökológiai szemléletű állattartás lehetőségei Vajdaságban* és Matuska Márton (nyugalmazott újságíró, Magyar Szó, publicista): *Dokumentumpótlás egy üres iratgyűjtőbe – A Vajdasági Levéltárban nincs meg az Újvidéken kivégzett magyarok névsora!* című referátumával.

A *Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2010* elnevezésű tudományos tanácskozáson összesen 36 referátum hangzott el, illetve jelentettek be a társadalom- és természettudományok területén folyó kutatásokról, melyeket a Társaság, mint eddig is, külön kötetben fog megjelentetni.